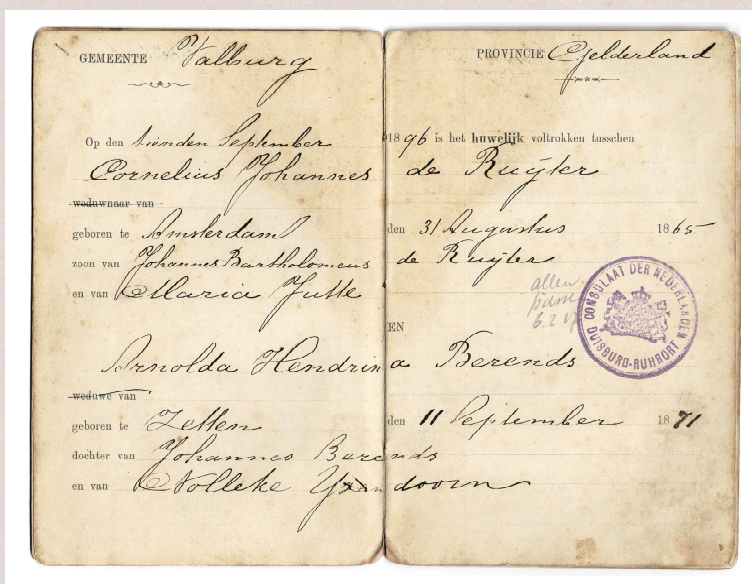

De verrassing in het trouwboekje van Nelis en Heintje de Ruijter.

Zomer 2022, bijna 126 jaar na de dag dat Heintje Berends en Nelis de Ruijter elkaar het ja-woord gaven. Ik haal het trouwboekje van mijn overgrootouders uit de archiefdoos om het te scannen. Mijn vader Cor, heeft dit ergens eind jaren negentig van de vorige eeuw gekregen van één van zijn ooms. Fantastisch, zo'n oud familiedocument in je handen te hebben. Het heeft een harde bruine kافت met zwart opschrift "TROUWBOEKJE". Er zijn gebruikssporen zichtbaar, maar dat mag ook wel na zoveel jaren. Het is van Valburg waar ze voor de wet getrouwd zijn op 10 september 1896, meegegaan naar Wageningen, Amsterdam, Duitsland en vervolgens weer naar Zetten.

Volgens een ander opschrift dient het boekje "ZORGVULDIG" bewaard te worden en "mag niet verzuimd worden het mee te nemen bij aangifte van geboorte of overlijden". Het boekje is een uitgave van G.J. van de Wiel & CO te Arnhem. Er zit ook een wit met blauw zegel op waarvan ik alleen het getal 25 kan lezen. De kافت gebruik ik als achtergrond voor dit verhaal.

Ik blader het voorzichtig door. Na twee lege pagina's is hun huwelijk met zwarte inkt beschreven.

We lezen ook de namen van hun ouders, geboortedata en -plaats. Rechts een stempel van het Consulaat der Nederlanden In Duisburg. Met potlood is er een datum bijgeschreven 6.2.17. In februari 1917 was iedereen van het gezin terug vanuit Duitsland naar Zetten.

Nog niets verrassends, allemaal formele zaken.

KINDEREN UIT DIT HUWELIJK.

VOORNAMEN.	GEBOREN		OVERLEDEN	
	TE	DEN	TE	DEN
1. Maria Arnolda	Wageningen	2 Juli 1897		
2. Johannes	Amsterdam	10 Jan 1899		
3. Arnolda Maria Hendrika	"	23 Dec 1900		
4. Cornelius Johannes	"	24 Sept 1902		
5. Hendricus Johannes	"	25 April 1904		
6. Jacobus Johannes	"	17 Dec 1915		
7. Wilhelmus	"	18 Dec 1915		
8. Theodorus	"	19 Dec 1915		
9. Theodorus	"	20 Dec 1915		
10.				
11.				
12.				

Op de volgende bladzijden zijn de geboortes van de kinderen ingeschreven. Bij de in Amsterdam geboren kinderen is een rood stempel gezet. De twee jongens Theo en Wim die in Duitsland geboren zijn hebben een stempel van het Standesamt van hun Duitse geboorteplaats gekregen.

Na twee pagina's met gedrukte "INLICHTINGEN" sla ik de laatste bladzijden open.

Verrassing! Er zit een gevouwen briefje in. Als ik het open zie ik een getypt feestlied. Vanzelfsprekend lees ik de tekst en het blijkt een lied te zijn dat gezongen is tijdens het gouden bruiloftsfeest van Heintje en Nelis op 10 september 1946.

Feest-lied
Wijze: In 't groene dal, in 't stille dal

1. 't Was in den goeden ouden tijd
Veel jaartjes al geleden
In Amsterdam zoals ik las
Waar Nelis aan het timmeren was
Hij is de bruidegom van heden)bis
De grootste)
2. Er stond een huis van Hellendoorn
In een mooie straat gelegen
Er was een djenje in dit huis
Die voelde zich daar helemaal thuis
Het is ons bruidje, niet verlegen
De kleinste.
3. De Ruyter was een jonge vent
En kwam het djenje vragen
Of het haar ook wel aan zou staan
Eens prettig met hem uit te gaan
Hij voelde zich toen in die dagen
De grootste.
4. Ons Heintje was geen saale piet
Hield van gezellig praten
Zij ging wat graag met Nelis mee
Dit stemde haar wel zeer tevrede
Ze was en bleef, 't liep in de gaten
De kleinste.
5. Een groene bruiloft kwam op til
In Zetten gingen ze trouwen
In Wageningen was hun thuis
Dit was dus toch nog dicht bij huis
Zij wilden ijverig werken, bouwen
Het grootste.
6. Het werk was daar niet al te ruim
In de hoofdstad ging men wonen
Tien jaren gingen daar voorbij
Ze werkten dapper zij aan zij
God zou hen daarvoor rijkelijk
Loonen)bis
Het grootste)
7. Marie, Jan, Nolda, Nelis, Henk
Kwamen om een hoekje kijken
Het leven ging een bepaalde gang
En 't bruidspaar was daarvoor
niet bang
Daarom is het dat zij ons blijken)
De grootsten.) bis
8. En Jaap en Wim en Theo nog
Kwamen op 't toneel verschijnen
Ze waren kwiek en goed gezond
En hebben ook een grooten mond
Naar Naarden zagen wij verdwijnen)
Deze grooten) bis
9. Ook Duitsland werd nog aangedaan
Om het broodje te verdienen
Ze kwamen terug in Zetten aan
Dit heeft hun toch wel goed gedaan
Daarom bezingen wij dan ook)
Deze grooten)bis
10. Het gouden bruidspaar leve lang
Zoo zingen alle gasten
Zij blijven lang nog onze vreugd
Een voorbeeld van gezag en deugd
Gods zegen moge voor U blijven)
Het grootste.) bis

Bovenaan het vel papier zien we de melodie waarop het feestlied gezongen wordt: “in 't groene dal, in 't stille dal”. Een bekend kinderlied uit de 19^e eeuw dat eigenlijk als titel “De kleinste” heeft. Zo'n feesttekst hoor je in de 21^e eeuw ook nog wel op bruiloften en partijen. Het leven van Heintje en

Nelis wordt vanaf hun kennismaking bezongen. Het zal een gezellige boel geweest zijn tijdens het zingen. Het hele feestgezelschap zien we hierboven op de foto. Nelis in het midden en Heintje op de foto rechts van hem. Op de volgende pagina staan de namen van alle feestgangers met hun plaats op de foto, met dank aan mijn vader. Enkele kleinkinderen op de foto staan nu nog vol in het leven.

Wat opvalt in het tweede couplet is “een huis van Hellendoorn” en “in een mooie straat gelegen”. Die straat was de Ruijschstraat in Amsterdam. Daar heeft Heintje op nummer 46 bij Jacobus Hellendoorn en zijn vrouw Hendrika Isabella van Doesburg vanaf juni '93 een jaar gediend¹. Anna, de zus van Heintje, was voor Heintje bij Jacobus Hellendoorn in dienst. Anna en of Heintje moeten daar dus over verteld hebben.

Hoe kwamen Anna en Heintje overigens in Amsterdam terecht? Jacobus Hellendoorn bezat een steenfabriek in Dodewaard en woonde vlak in de buurt in Indoornik. In 1890 liquideerde hij de fabriek en verhuisde naar Amsterdam. Daar werkte hij aan de universiteit². Anna kwam drie maanden later bij de familie werken³, wellicht heeft die Jacobus in de buurt van Indoornik te kennen gegeven dat hij een dienstbode zocht.

Een verrassend gevouwen briefje achter in een oud trouwboekje. Het zorgt ervoor dat we weer een beetje meer van onze de familiegeschiedenis te weten zijn gekomen.

¹ Bron: Bevolkingsregister Amsterdam overgenomen delen , deel 20, blad 53

² Bron: Nieuw Nederlands biografisch woordenboek 6 mei 2022

³ Bron: Bevolkingsregister Amsterdam 1874-1893 deel 611, blad 242

De feestgangers⁴

1. Lau Overboom	16. Marie de Ruijter
(dochter)	27. Annie Jansen
2. Frans Winnemuller	17. Henk de Ruijter
(zoon, x18)	28. Onbekend
3. Jaap Overboom
(x 6)	18. Anna Leenders
(x17)	29. Anna Berends (x32)
4. Cor Overboom (x7)	19. Jan de Ruijter (zoon)	30. Nelis de Ruijter Sr.
5. Tante Mien
Vosterhout	20. Nelis de Ruijter
(zoon, opa, x21)	31. Heintje Berends
6. Gonda van Jaap (x3)	21. Rieka van Bruggen
(mijn oma, x20)	32. Jacob Overboom
(x29)
7. Trees van de Berg
(x4)	22. Grada Gerritsen
(x25)	33. Corrie de Ruijter
8. Jan Overboom (x9)	23. Nolda de Ruijter
(dochter)	34. Henk de Ruijter
9. Corrie van de Loos
(x8)	24. Jaap de Ruijter
(zoon)	35. Riet van Bruggen
10. Bets Selman (x26)	25. Wim de Ruijter
(zoon, x22)	36. Annie de Ruijter
11. Jans den Brok	26. Theo de Ruijter
(zoon, x10)	37. Henk de Ruijter
12. Dina Kruijzen		38. Henk de Ruijter
13. Jan van Bruggen
(x15)		39. Cor de Ruijter (mijn
vader)
14. Anneke van Dijken		40. Hammie de Ruijter
15. Marie van Zanten
(x 13)		41. Joke de Ruijter
		42. Riki de Ruijter
		43. Ria de Ruijter
		44. Truus de Ruijter

⁴ Bron: Cor de Ruijter